

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 71 0 К 187797 18 КвЛз
Бања Лука, 08.02.2019. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Весне Антонић као предсједнице вијећа, Обрена Бужанина, др Вељка Икановића, Даниеле Миловановић и Мерсиде Бјелобрк, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против осуђеног М.С., због кривичног дјела тешке крађе из члана 232. став 2. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о захтјеву за заштиту законитости браниоца осуђеног, адвоката З.Б. из Б. поднијетом против правоснажне пресуде Окружног суда у Бањалуци број 71 0 К 187797 18 Кж од 14.06.2018. године, у сједници вијећа одржаној дана 08.02.2019. године, донио је

П Р Е С У Д У

Уважава се захтјев за заштиту законитости браниоца осуђеног М.С., те се укида пресуда Окружног суда у Бањалуци број 71 0 К 187797 18 Кж од 14.06.2018. године, и предмет враћа том суду на поновно одлучивање.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаном пресудом Окружног суда у Бањалуци број 71 0 К 187797 18 Кж од 14.06.2018. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца оптуженог М.С. и потврђена пресуда Основног суда у Бањалуци број 71 0 К 187797 14 К од 13.10.2016. године, којом је оптужени М.С. оглашен кривим да је у вријеме мјесту и на начин описан у изреци побијане пресуде, починио кривично дјело тешке крађе из члана 232. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 49/03, 108/04, 37/06, 73/10, 1/12 и 67/13, у даљем тексту: КЗ РС), за које му је изречена новчана казна у износу од 8.000 (осам хиљада) КМ. Оптужени је обавезан да оштећеној надокнади штету у износу од 11.359,00 КМ, те да плати суду на име трошкова кривичног поступка износ од 491,00 КМ и на име паушала износ од 150,00 КМ.

Против цитиране правоснажне пресуде окружног суда захтјев за заштиту законитости (у даљем тексту: Захтјев) благовремено је поднио бранилац осуђеног, адвокат З.Б. из Б. због повреде одредаба Кривичног закона и повреде права на одбрану, с приједлогом да се Захтјев уважи и преиначе обје нижестепене одлуке, тако што ће се оптужени ослободити од оптужбе.

Примјерак Захтјева са списима предмета је достављен на одговор републичком јавном тужиоцу у смислу одредбе члана 353. став 1. ЗКП РС.

У одговору на Захтјев републички јавни тужилац Бранко Митровић је оспорио основаност Захтјева, те предложио да се Захтјев одбије као неоснован.

Приликом одлучивања о Захтјеву, овај суд се примјеном одредби члана 354. став 1. ЗКП РС ограничио на испитивање само оних повреда закона на које се позива подносилац Захтјева, те након што је размотрио списе предмета са пресудама против којих је Захтјев поднијет, одлучио је као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Захтјев за заштиту законитости се, у смислу одредбе члана 350. став 1. ЗКП РС, може поднијети против правоснажне пресуде само у случајевима повреде Кривичног закона, те повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС (која се манифестује у повреди права на одбрану), а уз ограничења прописана у ставу 2. и ставу 3. ове законске одредбе. Ограничењима из става 2. искључена је могућност улагања овог правног лијека ако није изјављена жалба на првостепену пресуду, а на наведене повреде материјалног и процесног закона се није могуће позивати у Захтјеву, ако нису биле изнесене у жалби (осим ако се ради о повреди учињеној у жалбеном поступку), док је ограничењима из става 3. искључена могућност улагања овог правног лијека против пресуде Врховног суда донесене у трећем степену.

Поведа Кривичног закона је у истом облику (којим се оспорава правна квалификација кривичног дјела за које је осуђени оглашен кривим побијаном пресудом) била изнесена и у жалби браниоца оптуженог на првостепену пресуду, а када је у питању наведени облик битне повреде одредаба кривичног поступка који се манифестује у повреди права на одбрану, Захтјев у образложењу истиче да је ова битна повреда учињена и у жабеом поступку на начин што другостепени суд није одговорио на кључне жалбене приговоре у погледу чињеница које су од одлучног значаја за правну квалификацију дјела.

Када се ради о одлуци суда више инстанце донесене у поступку по жалби на првостепену пресуду, од суштинског значаја с аспекта права на одбрану и права да дјелотворан правни лијек, је то да је другостепени суд прије доношења одлуке по жалби размотрио све релевантне жалбене приговоре на првостепену пресуду и навео разлоге у образложењу пресуде за њихово неприхватање.

Основан је приговор Захтјева заснован на тврдњи да је у поступку доношења побијане другостепене пресуде повријеђено право на одбрану оптуженог на начин што другостепени суд није дао разлоге на жалбене приговоре од одлучног значаја.

Наиме, жалбеним приговорима је оспорена правна квалификација кривичног дјела за које је осуђени оглашен кривим побијаном пресудом, сугеришући да се у конкретном случају може радити само о кривичном дјелу утаје из члана 235. КЗ РС у основном облику, а не кривичном дјелу крађе у било ком облику, па ни у облику тешке крађе као квалификованом облику овог кривичног дјела. Аргументујућу наведену тврдњу жалба апострофира да је експроприсана кућа оптуженог са које је скинут отуђени грађевински материјал, остала у његовом законитом и савјесном посједу и након исплате накнаде за експроприсане некретнине све до 29.07.2010. године када је на записник о примопредаји корисник експропријације преузео у посјед експроприсане некретнине. У контексту ових приговора жалбом је доведена у питање правилност закључка првостепеног суда изведеног из одредбе члана 33. Закона о експропријацији, по којем је исплатом накнаде за наведене експроприсане непокретности (куће и земљишта) посједник постала Република Српска, као корисник експропријације, тврдећи да из

цитиране законске одредбе произлази да чином исплате накнаде за експроприсану непокретност корисник експропријације стиче само право на посјед експроприсане непокретности, а не и посјед.

Аргументима уз приговор заснован на тврдњи да се ради о основном а не квалификованом облику кривичног дјела, жалба доводи у питање правилност утврђења првостепеног суда по којем вриједност присвојених ствари прелази износ од 10.000,00 КМ, приговарајући методолошком принципу утврђивања њихове вриједности, кроз замјерке првостепеном суду што се при томе руководио набавном цијеном нових ствари, не узимајући у обзир амортизацију ствари (које су прије скидања биле старе 5 година), трошкове оштећења која нужно настају скидањем (демонтажом) ствари и трошкови радне снаге који су потребни за скидање материјала са куће.

Разлика између кривичног дјела крађе из члана 231. КЗРС, а тиме и кривичног дјела тешке крађе из члана 232. став 2. истог закона, која манифестује квалификовани облик крађе по основу вриједности украдене ствари која прелази 10.000 КМ (за које је осуђени оглашен кривим побијаном пресудом), и кривичног дјела утаје из члана 235. КЗРС (које дјело се жалбом, а потом и Захтјевом, сугерише при правној квалификацији радњи осуђеног у конкретном случају) се огледа у радњи извршења дјела док су остали елементи бића ових кривичних дјела исти (туђа покретна ствар и намјера прибављања противправне имовинске користи). Тако се крађом од другог одузима ствар из његовог притежања (посједа), а код утаје извршилац присваја туђу покретну ствар која се већ налази код њега по неком основу који није противправан (која му је повјерена, која је нађена или до које је случајно дошао).

Па када се у конкретном случају жалбом тврди да је предметни грађевински материјал отуђен са куће која је након експропријације и исплате накнаде остала у законитом и савјесном посједу осуђеног све до записнички извршене примопредаје експроприсане непокретности, онда је за правну квалификацију радњи осуђеног критичног догађаја од одлучног значаја чињеница да ли је та кућа повјерена на чување осуђеном до момента преузимања исте од стране корисника експропријације (како је то сугерисано жалбеним аргументима).

Из образложења побијане другостепене пресуде произлази да другостепени суд није дао разлоге за напријед наведене жалбене приговоре одбране који су од одлучног значаја правну квалификацију дјела, а то су квалитет и основ посједа (притежања) осуђеног на покретним стварима које су предмет извршења дјела (да би се могло закључити да ли се ради о стварима које су му повјере), те које се односе на вриједност тих ствари.

Када другостепени суд преузима као правилан чињенични закључак првостепеног суда по коме је корисник експропријације даном исплате накнаде за експроприсану непокретност постао и посједник исте, а да тиме није одговорио на жалбене приговоре којим је правилност тог закључка доведена у питање, онда тако дати разлози побијане пресуде не задовољавају стандард образложења који се захтјева одредбом члана 304. став 7. ЗКП РС. Осим тога ни образложење другостепене пресуде у погледу вриједности отуђених ствари (што представља одлучну чињеницу за дистинкцију између основног и квалификованог облика кривичног дјела), којим прихвата разлоге првостепеног суда без

критичког осврта на те разлоге у контексту истакнутих жалбених приговора у том сегменту, такође нема задовољавајући карактер у смислу цитиране законске одредбе.

Из изнијетог произлази да приликом доношења побијане пресуде другостепени суд није на потребан начин размотрио све релевантне жалбене приговоре, па је на тај начин у жалбеном поступку почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС (која се манифестује у повреди права на одбрану), како се то поднесеним Захтјевом браниоца осуђеног правилно тврди.

На основу изложеног, овај суд налази да је поднесени Захтјев браниоца осуђеног основан, ради чега је у смислу одредбе члана 356. ЗКП РС одлучено као у изреци ове пресуде, тако што је укинута пресуда Окружног суда у Бањалуци број 71 0 К 187797 18 Кж од 14.06.2018. године, те се предмет враћа том суду на поновно одлучивање по жалби браниоца оптуженог изјављеној против пресуде Основног суда у Бањалуци број 71 0 К 187797 14 К од 13.10.2016. године.

У поновном поступку другостепени суд ће одлучујући о тој жалби отклонити повреду поступка на коју је указано овим рјешењем, тако што ће размотрити и оцјенити све релевантне жалбене приговоре у погледу оспорених чињеничних и правних питања која су од значаја за правну квалификацију радњи осуђеног предузетих критичног догађаја у извршењу дјела (имајући при томе у виду све доказе проведене на главном претресу, а прије свега садржај споразума о накнади постигнутог на записник код Републичке управе за ..., Подручна јединица Л. број 2126/473-18-62/09 од 03.08.2019. године, Записник Правобранилаштва Републике Српске о примопредаји грађевинских објеката број У-1538/09 од 29.07.2010. године, те налазе и мишљења вјештака грађевинске струке).

Одлуку донесену по жалби ће, у зависности од резултата оцјене свих релевантних жалбених приговора, образложити примјеном одговарајућих одредби члана 304. ЗКП РС.

Записничар
Соња Матић

Предсједница вијећа
Весна Антонић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић